

Kroesweg te Waddinxveen

Actualisatie ecologisch onderzoek

Abraham Kroesweg te Waddinxveen

Actualisatie ecologisch onderzoek in het kader van de
natuurwetgeving

Versie	Datum
Concept	5 oktober 2017
Eindrapport	3 november 2017

Gecontroleerd door: R. de Beer

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding voor het onderzoek	5
1.2	Doel van het onderzoek.....	6
1.3	Het plangebied.....	6
1.4	Werkzaamheden.....	7
1.5	Leeswijzer	7
2	Methode	8
2.1	Soorten	8
2.2	Gebieden.....	9
3	Beschermde soorten Wnb	10
3.1	Beschrijving aanwezige biotopen	10
3.1.1	Biotoop a	11
3.1.2	Biotoop b	11
3.1.3	Biotoop c	11
3.1.4	Biotoop d	13
3.2	Beschermde soorten.....	13
3.2.1	Planten	13
3.2.2	Vissen	13
3.2.3	Amfibieën	13
3.2.4	Vogels	15
3.2.5	Grondgebonden zoogdieren	16
3.2.6	Vleermuizen	16
3.2.7	Overige fauna	17
3.3	Conclusie beschermde soorten	18
4	Effectbeoordeling en maatregelen	19
4.1	Amfibieën.....	19
4.2	Vogels.....	19
4.3	Vleermuizen.....	20
4.4	Conclusie effectbeoordeling.....	20
5	Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving	21
5.1	Natura 2000	21

5.2	Natuurnetwerk Nederland.....	21
5.3	Weidevogelgebieden	21
5.4	Overige relevante wetgeving	21
5.5	Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving.....	22
6	Conclusies	23
6.1	Beschermde soorten Wnb	23
6.2	Overige natuurwetgeving	23
6.3	Zorgplicht	24
7	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	25
8	Bijlagen	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

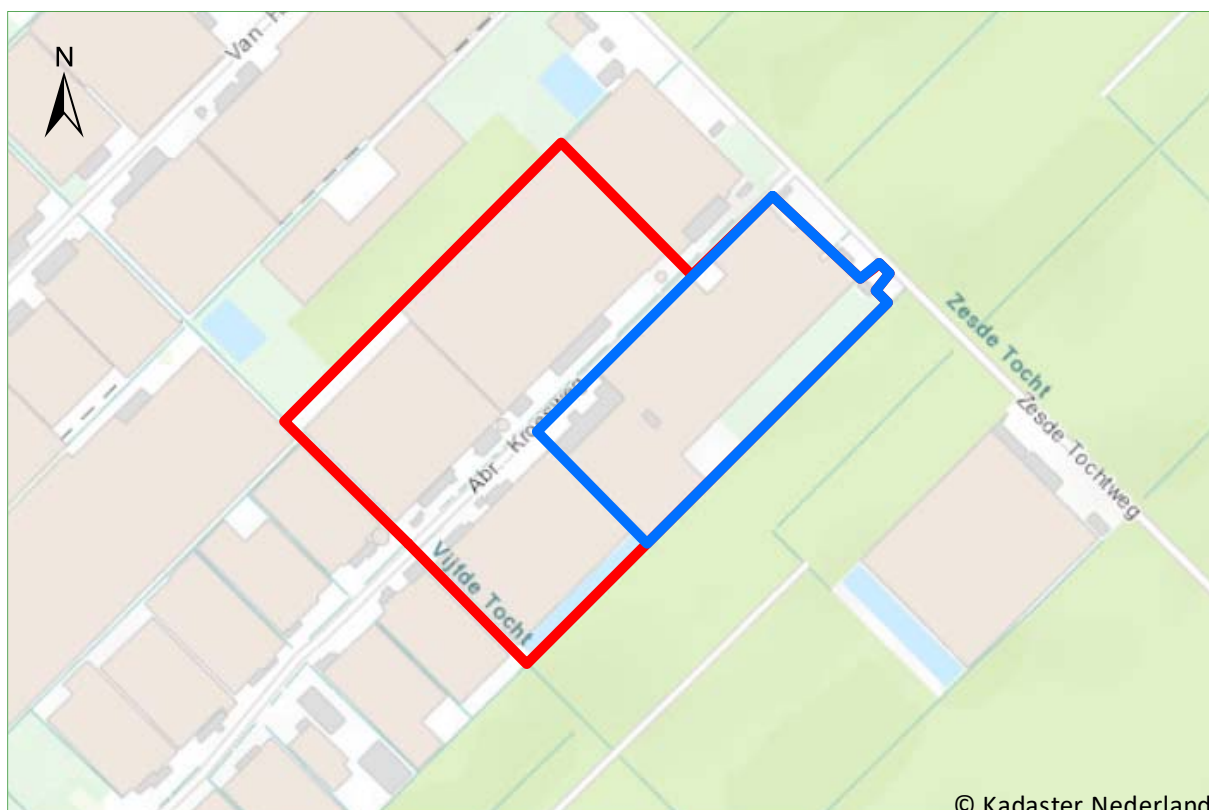
Er zijn plannen een kavel aan de Abraham Kroesweg te Waddinxveen her in te richten. Het is de bedoeling op het kavel een kassencomplex te plaatsen. Dit plan valt juridisch onder 'ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'.

Eerder dit jaar werd een ecologische quickscan uitgevoerd op deze locatie voordat de werkzaamheden aanvang hadden (HARTOG, 2017). In deze rapportage werd aanbevolen vervolgonderzoek uit te voeren naar Rugstreeppad in het terrein en naar verblijvende vleermuizen in een aanwezige bedrijfswoning.

Op grond van de quickscan werd vervolgonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de Rugstreeppad (VAN DER KNAAP & DE BEER, 2017). Dit onderzoek liep in het voorjaar en de zomer van 2017 maar is uitgebreid met een aantal bezoeken in het najaar van 2017. Vervolgonderzoek naar vleermuizen werd niet zinvol geacht omdat de betrokken woning reeds was gesloopt.

Figuur 1.
De ligging van het bestemmingsplan-gebied (rood) met terreindeel waar ruimtelijke ingrepen zijn gepland of gerealiseerd (blauw).

Naar aanleiding van de ecologische quickscan zijn door de OD Midden Holland aanvullende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Binnen het plangebied zijn daarbij in de loop van het seizoen sterke veranderingen opgetreden zoals de sloop van kassen en bebouwing.

Op grond hiervan heeft Porta Nova B.V. besloten Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot opdracht te verlenen een actualisatie van de quickscan uit te voeren. Daarin zullen de resultaten uit het vervolgonderzoek naar Rugstreeppad worden verwerkt en dienen in ieder geval de volgende punten uit het commentaar van de OD naar voren te komen:

- Onduidelijkheid omtrent de omgrenzing van het plangebied;
- Potenties voor Rugstreeppad en vleermuizen;
- Potentie van een eksternest voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten;
- Potentie voor uilen als verblijfplaats en leefgebied.

Het onderzoek heeft bestaan uit een hernieuwde bronnenstudie en een veldbezoek.

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Wnb, toegespitst op vragen van OD Midden Holland. Tevens wordt onderzocht of de plannen negatieve effecten op dergelijke soorten en/of op beschermde gebieden kunnen veroorzaken.

Op grond van het onderzoek wordt geadviseerd omtrent te nemen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. en omtrent de noodzaak ontheffing of vergunning aan te vragen.

Een uitgebreide beschrijving van de getoetste wetgeving is te vinden in Bijlage 1.

1.3 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het bestemmingsplangebied aangegeven.

Het gebied is onderdeel van een groter glastuinbouwgebied met losse woonhuizen tussen Waddinxveen en Moerkapelle in een landelijke omgeving. Tussen dit glastuinbouwgebied en de gesloten bebouwing van Waddinxveen liggen met name andere intensief gebruikte landbouwgronden.

De plannen van Porta Nova BV betreffen slechts een deel van het aangegeven bestemmingsplangebied, aangegeven met blauw in de kaart. In het gebied buiten de blauwe omgrenzing zullen geen werkzaamheden plaatsvinden. Het ecologisch onderzoek heeft zich met name gericht om het deel van het gebied met geplande ruimtelijke ontwikkeling.

1.4 Werkzaamheden

Het perceel ten zuiden/oosten van de Abraham Kroesweg zal heringericht worden. Het aanwezige kassencomplex aan de oostkant van de weg en bijbehorende bebouwing is reeds gesloopt. De zuidelijke strook grasland zal in de plannen bebouwd worden, evenals de braakliggende grond van het gesloopte kassencomplex. De zuidelijke sloot langs de Abraham Kroesweg zal opnieuw beschoeid worden. De sloot in het zuiden, parallel aan het te bebouwen graslandperceel zal ook beschoeid worden.

Ecologisch gevoelige werkzaamheden bij de herinrichting betreffen het verwijderen (gedeeltelijk) van de overige vegetatietoplaag en het vergraven van oevers en overige gronden.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven.

In hoofdstuk 3 worden de biotopen, die aanwezig zijn in het plangebied, beschreven en wordt aangegeven welke soorten aanwezig (kunnen) zijn binnen en nabij het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt ingeschat in hoeverre deze soorten negatieve effecten kunnen ondervinden van het werk en welke specifieke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn.

Hoofdstuk 5 beschrijft of- en welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

Ten slotte bevat hoofdstuk 6 de conclusies. Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de gebruikte en aanbevolen literatuur. In de bijlage is aanvullende informatie opgenomen over de geldende wetgeving en de gebruikelijke procedures bij een vergunnings- en/of ontheffingsaanvraag.

2**Methode**

Hieronder wordt aangegeven hoe is onderzocht welke soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Speciale aandacht is uitgegaan naar die beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, specifieke maatregelen moeten worden getroffen of ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van dit plan. Daarnaast is gekeken of het plangebied tot een beschermd natuurgebied behoort.

2.1 Soorten**Bronnenstudie**

Op basis van het uitgevoerde Rugstreeppadonderzoek in voorjaar, zomer en najaar en literatuurgegevens en informatie, samengebracht in bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF), is bekeken in hoeverre (beschermde) soorten zijn aangetroffen in en rond het plangebied.

Voor het onderzoek van de NDFF is het kilometerhok onderzocht waarbinnen het plangebied is gelegen en de acht daaromheen gelegen kilometerhokken, rekening houdend met relevante, overeenkomstige biotopen tussen plangebied en omgeving.

In de database is gezocht naar gegevens van beschermde of soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen die niet zijn vrijgesteld. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar. Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de waarnemingen (bijvoorbeeld overvliegend of verblijvend, de onderzoeksinspanning en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is).

Naast het onderzoek van de NDFF zijn relevante verspreidingsatlassen en eventueel andere literatuur en websites geraadpleegd om de ecologische vereisten van soorten in samenhang met de verspreiding te bekijken.

Potentiebeoordeling

Het plangebied is op 20 september 2017 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar).

Verwerking

Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.

Op grond van de plannen is (voor zover mogelijk) een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten.

Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd.

2.2 Gebieden

Op de gebiedendatabase van het Ministerie van Economische Zaken is gekeken in hoeverre het plangebied is gelegen binnen of nabij de begrenzing van beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)), zie:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Aan de hand van Provinciale of gemeentelijke informatie, toegankelijk via internet, is bekeken of het plangebied gelegen is in andere relevante beschermde gebieden, zie bijvoorbeeld:

<http://noordholland.planoview.nl> of <http://ruimtelijkeplannen.zuid-holland.nl/VRM>

Als dit het geval is, wordt bekeken of negatieve effecten te verwachten zijn en of nadere toetsing noodzakelijk is.

3 Beschermde soorten Wnb

In dit hoofdstuk worden eerst de biotopen beschreven die aanwezig zijn binnen het plangebied. Vervolgens worden de beschermde soorten beschreven per soortgroep. In de beschrijving wordt per soortgroep eerst aangegeven welke soorten (volgens opgave van het NDFF en literatuur) in het verleden of tijdens het afgelegde veldbezoek zijn aangetroffen. Vervolgens wordt vermeld welke soorten op grond van aanwezige biotopen te verwachten zijn en welke gebruiksfuncties het plangebied kan hebben voor deze soorten.

3.1 Beschrijving aanwezige biotopen

3.1.1 Gehele bestemmingsplangebied

Het bestemmingsplangebied omvat grootschalige kassenbouw aan weerszijden van de Abraham Kroesweg met vijf bijbehorende woonhuizen met bijbehorende tuinen met gazons en sierheesters en diverse bedrijfspanden. De aanwezige woonhuizen zijn vrijstaand en vrij nieuw. De tuinen zijn alle zeer goed onderhouden.

3.1.2 In te richten terreindelen

Het her in te richten deel van het terrein is verdeeld in vier verschillende biotopen. De aanwezige biotopen zullen hieronder apart beschreven worden.

Rondom het gehele plangebied liggen enkele smalle wateren. Aan de zijde van de weg loopt een sloot die voorzien is van een hoge steile houten beschoeiing.

De 'achterzijde' van het plangebied aan de zuidoostkant grenst aan een sloot zonder beschoeiing, met een steil talud. Deze watergang is nagenoeg geheel dichtgegroeid met Riet.

Figuur 2.
De ligging van onderscheiden terreindelen in het plandeel waar werkzaamheden zijn voorzien.

3.1.3 Biotoop a

Dit terrein bestaat uit kleiige grond zonder begroeiing. Het grondoppervlak heeft weinig reliëf, behalve een aantal ondiepe greppels voor de waterafvoer. Op het terrein stonden ten tijde van het veldbezoek een aantal ondiepe plassen met regenwater. In dit terrein zijn geen opvallende spleten in de grond of (muizen-)holen aanwezig.

Impressie biotoop a.

3.1.4 Biotoop b

Dit terreindeel bestaat uit kleigrond met ruderaal begroeiing. Er groeien soorten als Herderstasje, Straatgras, Akkermelkdistel, Vogelmuur, Klein kruiskruid en Grote weegbree. Voor dit deel van het terrein geldt ook dat het grondoppervlak weinig reliëf heeft. Op het terrein stond ten tijde van het veldbezoek een aantal ondiepe plassen met regenwater. In dit terrein zijn enkele (muizen-)holenaanwezig in de oever van de aanliggende sloot. In het terrein zijn geen spleten in de grond aanwezig.

3.1.5 Biotoop c

Dit biotoop bestaat uit grasland, gelegen op kleigrond. Er zijn wat kleine kale plekken in de begroeiing aanwezig maar het grootste deel van het terrein is begroeid met grassen. Het grasland is over het algemeen kruidenarm, hier en daar groeien algemene kruiden zoals Witte klaver. Op dit terrein staan, in tegenstelling tot de eerder beschreven biotopen a en b, geen plassen regenwater. Er zijn, voor zover zichtbaar, geen (muizen-)holen aanwezig en geen spleten in de grond.

Impressie van biotoop b (boven) c (midden) en biotoop d (onder).

3.1.6 Biotoop d

Langs een bestaande kas en een waterbassin aan de rand van het terrein is een (voor een deel) pas gemaaid gras en kruidenstrook aanwezig. Er groeien kruiden als Klein kaasjeskruid, Gewone vogelmuur, Herderstasje en diverse algemene grassen. In deze strook is een klein aantal (muizen-) holen aanwezig. In deze begroeide strook staan geen stagnerende plassen regenwater.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Planten

Aangetroffen soorten

In en rond het plangebied is in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde flora waargenomen (NDFD 2007-2017).

Potentie plangebied

Diverse soorten planten, (korst)mossen en wolfsklauwen die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn, worden niet in het plangebied verwacht, de soorten komen nagenoeg alleen voor in natuurgebieden.

3.2.2 Vissen

In het omliggende water worden geen beschermde vissoorten verwacht omdat geen geïsoleerde of verlandende wateren met veel onderwaterplanten aanwezig zijn. Binnen het in te richten deel van het terrein is in het geheel geen water aanwezig.

3.2.3 Amfibieën

Aangetroffen soorten

Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde, niet vrijgestelde amfibieën waargenomen. Wel werden diverse Groene kikkers gezien. Deze soort is in Zuid-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

Rugstreeppad

Tijdens de inventarisatie in 2017 (VAN DER KNAAP & DE BEER, 2017) zijn Rugstreeppadden aangetroffen in het ruimtelijk te ontwikkelen gebied. Het ging hierbij om ca. 10-25 Rugstreeppadden die in de laatste bezoekeronde, op 31 juli roepend zijn gehoord. Deze dieren waren tenminste tot 30 augustus 2017 aanwezig toen bij een tussencontrole met behulp van een zaklamp een adult mannetje Rugstreeppad werd gezien.

De Rugstreeppadden zijn waarschijnlijk afkomstig van een populatie die in de nabijheid van het plangebied in de eerdere rondes werd gehoord (VAN DER KNAAP & DE BEER, 2017).

Waargenomen Rugstreeppad in het plangebied.

Op grond van de waarnemingen is besloten vervolgonderzoek uit te voeren. Er is eerst een extra dagbezoek ingepland op 10 augustus 2017 om te onderzoeken of daadwekelijk voortplanting heeft plaatsgevonden op de locatie. Omdat tijdens dit dagbezoek geen eisnoeren of larven (jonge padjes) werden gevonden, wordt ervan uitgegaan dat geen voortplanting heeft plaatsgevonden. Ook in alle latere rondes werden geen aanwijzingen voor voortplanting gezien.

Om het gebruik en de aanwezigheid van het gebied door de Rugstreeppad nader te onderzoeken, ook wat betreft gebruik als landbiotoop, is vanaf half september tot begin oktober vervolgonderzoek uitgevoerd.

Tijdens vijf nachtelijke bezoeks rondes is, in lijn met de KENNIS-DOCUMENT RUGSTREEPPAD, 2014 VAN BIJ 12, het terrein 's avonds geheel afgelopen door drie personen en is met behulp van zaklamp gezocht naar de aanwezigheid en activiteit van Rugstreeppadden. Het doel van deze inventarisatie was om de aanwezigheid van Rugstreeppadden te monitoren en de geschiktheid van het gebied als landbiotoop voor de Rugstreeppad te beoordelen. Als bezoekdata is gekozen voor vochtige avonden en nachten, met een relatief hoge temperatuur Zie Tabel 2.

Tijdens deze vijf rondes en het veldbezoek van deze quickscan zijn geen Rugstreeppadden meer aangetroffen in het plangebied. De

Tabel 1.

Overzicht en informatie van het aanvullend onderzoek naar de Rugstreeppad in plangebied Abraham Kroesweg in 2017.

	temperatuur en neerslag	duur van het bezoek
Veldbezoek		
20-09-2017, 13:30u	17°C, geen regen	n.v.t.
Nachtelijke inventarisatie rondes met zaklamp.		
23-09-2017, 00:10u	18°C, geen regen	30 minuten
26-09-2017, 23:25u	15°C, geen regen	30 minuten
27-09-2017, 20:40u	19°C, geen regen	30 minuten
03-10-2017, 20:35u	15°C, lichte regen	30 minuten
04-10-2017, 20:40u	15°C, lichte regen	30 minuten

aanwezige plasjes op het terrein zijn in de loop van het onderzoek sterk ingedroogd.

Geconcludeerd wordt dat het werkterrein tijdelijk geschikt is geweest voor Rugstreeppad maar dat voortplanting niet heeft plaatsgevonden. Na augustus is de potentie van het gebied als voortplantingsbiotoop verdwenen. Het gebied lijkt op grond van het vervolgonderzoek niet in gebruik als landbiotoop. Potentie hiervoor wordt als laag beoordeeld omdat de bodem bestaat uit kleigrond en geen opvallende hopen of spleten in het net ontwikkelde terrein werden waargenomen. Er zijn ook geen opgeslagen materialen aanwezig waaronder de dieren kunnen wegkruipen.

In het overige deel van het bestemmingsplangebied waar geen werkzaamheden zijn voorzien, is het mogelijk dat overwinterende Rugstreeppadden voorkomen. Voortplanting in dit deel wordt op grond van de uitgevoerde inventarisatie uitgesloten.

3.2.4 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het bevoegd gezag maakt onderscheid tussen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten, soorten met jaarrond beschermde nesten (ingedeeld in vier categorieën) en de zogenaamde 'categorie 5-soorten' (zie verder Bijlage 1.2.5).

Aangetroffen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek werden diverse vogelsoorten waargenomen: Watersnip, Witte Kwikstaart, Graspieper, Torenvalk (cat. 5).

Potentie plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

In het water langs het plangebied broeden mogelijk water- en moerasvogels zoals Wilde eend en Meerkoet. In de tuinen en bebouwing langs de Kroesweg broeden mogelijk algemene erf-, bos- en struweelvogels zoals Witte kwikstaart, Merel of Heggenmus.

Aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek werden geen vogels met jaarrond beschermde nesten of sporen (nesten) daarvan waargenomen. De boom met eksternest die eerder werd gezien tijdens het verkennend onderzoek, is gerooid.

In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden Huismussen (cat. 2) vastgesteld. De soort broedt op 0,5 km afstand (NDFF 2007-2017).

Langs de Abraham Kroesweg zijn op 31 juli 2017 drie roepende takkelingen gehoord van de Ransuil. Dit was rond woonhuizen buiten het plangebied. Tijdens de vijf nachtelijke ronden (voor de Rugstreeppad) is ook gelet op mogelijk aanwezige Ransuilen, deze zijn binnen het plangebied niet aangetroffen.

Potentie soorten met jaarrond beschermde nesten

De nieuwe bebouwing langs de Abraham Kroesweg zonder grote invlieggaten of openingen en de bijbehorende tuinen zonder grote bosschages, kasten of kleinschalige landschapselementen is niet geschikt voor verblijvende Rans-, Kerk- of Steenuil. Ook andere in bomen broedende roofvogels worden niet verwacht omdat grote bomen ontbreken en geen grote nesten of sporen van roofvogels werden gevonden. Het is mogelijk dat Huismus tot broeden komt in huizen binnen het plangebied met geschikte daken met dakpannen. Gierzwaluw wordt vanwege de open landelijke ligging van het plangebied niet verblijvend verwacht.

Omdat in te ontwikkelen delen van het plangebied geheel geen (geschikte) bebouwing en bomen aanwezig zijn, wordt uitgesloten dat vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn.

Het is mogelijk dat het plangebied incidenteel wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied van in de buurt vastgestelde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Ransuil of Buizerd.

3.2.5 Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen soorten

In en rond het plangebied zijn in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde, niet vrijgestelde zoogdieren waargenomen.

Tijdens het veldbezoek werd een Bosmuis gezien. Deze soort is in Zuid-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

Potentie plangebied

Het is mogelijk dat, naast de waargenomen Bosmuis, in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Egel, Haas, Mol en verschillende andere algemene soorten (spits)muizen. Al deze soorten zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Zuid-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor de Noordse woelmuis en de Waterspitsmuis. De benodigde levensvoorwaarden zijn hiervoor niet aanwezig. Het terrein is te 'droog' en een vochtige kruidenrijke oevervegetatie nabij schoon en helder water ontbreekt.

3.2.6 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen op zeer duidelijk te onderscheiden manieren van een leefgebied gebruik maken. Belangrijke gebruiksfuncties zijn verblijfplaats, foerageergebied of (deel van) een vliegroute.

Aangetroffen vleermuizen

Er zijn in het verleden in de omgeving van het plangebied alleen losse waarnemingen van langsvliegende vleermuizen verricht (NDFF 2007-2017). Precieze locaties van verblijfplaatsen en andere belangrijke gebruiksfuncties zijn echter alleen vast te stellen met gericht nachtelijk onderzoek en zijn op grond van de incidentele waarnemingen niet op voorhand uit te sluiten.

Potentie verblijfplaatsen

In de bebouwing langs de Kroesweg is enige potentie voor verblijvende vleermuizen, deze bebouwing blijft intact en er wordt niet aan gewerkt. Ditzelfde geldt voor de aanwezige bomen.

In de relevante delen van het plangebied waar werkzaamheden voorzien zijn, kunnen geen vleermuizen verblijven omdat geen gebouwen en dikke bomen met geschikte holtes (meer) aanwezig zijn.

Potentie foerageergebied

Langs de Kroesweg kunnen vleermuizen foeragerend aanwezig zijn, vanwege het ontbreken van hoge opgaande begroeiing en veel beblouwing en kassen wordt het belang van het plangebied als foerageergebied laag ingeschat.

Het ruimtelijk te ontwikkelen deel van het plangebied is (marginaal) geschikt voor foeragerende vleermuizen. Vanwege de openheid van het terrein is niet te verwachten dat grote concentraties van insecten zullen optreden.

Potentie vliegroute

De Abraham Kroesweg zou vanwege lijnvorm gebruikt kunnen worden als (deel van) een vliegroute van vleermuizen.

Het ruimtelijk te ontwikkelen deel van het plangebied zal gezien de ligging, de vorm en de afwezigheid van bomen of bebouwing geen belangrijke functie hebben als vliegroute voor vleermuizen.

3.2.7 Overige fauna

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor andere beschermde diersoorten, in verband met het ontbreken van geschikt biotoop.

3.3 Conclusie beschermde soorten

Op grond van §3.2.1 t/m §3.2.7 zijn beschermde, niet vrijgestelde soortgroepen te verwachten die staan weergegeven in Tabel 2. In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de aangetroffen soortgroepen in en nabij het plangebied en de potenties daarvoor binnen het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt onderzocht welke gevolgen voor deze soortgroepen worden verwacht door het uitvoeren van de plannen.

Tabel 2.
*Vastgestelde of
verwachte soortgroepen
met beschermde, niet
vrijgestelde soorten in
of nabij het plangebied.
*Buiten het in te richten
gebied.*

Beschermde, niet vrijgestelde soorten	Aangetroffen in of nabij plangebied	Potentieel aanwezig binnen het plangebied
Planten	nee	nee
Vissen	nee	nee
Amfibieën	ja	ja*
Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten	ja	ja
Verblijvende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	ja	ja*
Grondgebonden zoogdieren	nee	nee
Vleermuizen		
verblijfplaats	nee	ja*
foerageergebied	?	ja
vliegroute	?	ja*
Overige beschermde fauna	nee	nee

4**Effectbeoordeling en maatregelen**

Door het plan kunnen verschillende negatieve effecten optreden in het plangebied. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van de nieuwe situatie.

De te verwachten soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten worden in dit hoofdstuk besproken. Ze zijn samengevat in de derde kolom van Tabel 2. De aanwezigheid van deze soortgroepen kan van invloed zijn op de verdere procedure. De (negatieve) effecten die kunnen optreden bij de werkzaamheden worden onderzocht. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

Voor andere soortgroepen met niet beschermde of vrijgestelde soorten geldt altijd de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

4.1 Amfibieën

Landbiotoop van Rugstreeppad in het plangebied buiten het ruimtelijk te ontwikkelen deel, wordt niet beïnvloed. Er is geen sprake van negatief effect.

Geconcludeerd wordt dat het ruimtelijk in te richten deel van het terrein tijdelijk geschikt is geweest voor Rugstreeppad maar dat voortplanting niet heeft plaatsgevonden. Na augustus is de potentie van het gebied als potentieel voortplantingsbiotoop verdwenen.

Dit deel van het gebied is op grond van het vervolgonderzoek en de lage potentie hiervoor, niet in gebruik als landbiotoop.

Ondanks dat op dit moment geen Rugstreeppadden aanwezig zijn in het terrein, kan de geschiktheid weer snel toenemen door graafwerk, opbrengen van zand of stagnerend regenwater na nieuwe werkzaamheden. Om intrek te voorkomen wordt derhalve geadviseerd het terrein voorafgaand aan werk geheel af te schermen zodanig dat Rugstreeppadden niet op het terrein kunnen komen.

4.2 Vogels

Broedende vogels in het plangebied, buiten het ruimtelijk te ontwikkelen deel, worden niet beïnvloed. Er is geen sprake van negatief effect.

Vogelnesten in of rond het ruimtelijk te ontwikkelen deel kunnen worden vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatie-toplaag. Er zijn op dit moment alleen langs de randen vestigende

watervogels te verwachten maar bij verdere begroeiing van het terrein zal de potentie voor andere soorten kunnen toenemen.

Soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de betrokken soorten. Als onverhoopt buiten deze periode vogels broedend aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld.

Wanneer in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk – voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels – het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn. Hierbij mogen geen mogelijke nestplaatsen van jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt!

Soorten met jaarrond beschermde nesten

Voor het mogelijk incidentele gebruik van het plangebied door vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit de omgeving van het plangebied, wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen, foerageergebied en vliegroutes in het plangebied buiten het ruimtelijk te ontwikkelen deel, worden niet beïnvloed. Er is geen sprake van negatief effect.

Foerageergebied in te richten terrein

Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied waar werkzaamheden plaatsvinden, wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

4.4 Conclusie effectbeoordeling

In terreindelen waar geen ruimtelijke ontwikkelingen zijn gepland, zijn in het geheel geen negatieve effecten te verwachten.

In terreindelen waar ruimtelijke ontwikkeling is gepland of is gerealiseerd geldt dat als gewerkt wordt met de aangegeven maatregelen, werkperiodes en aanbevelingen, geen belangrijke negatieve effecten verwacht worden voor beschermde soorten.

5 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving

In hoofdstuk 3 en 4 is beschreven welke beschermde soorten kunnen voorkomen en welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben. De Wet Natuurbescherming kent naast soortbescherming ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving, in het bijzonder die van de Natura 2000-gebieden en betreffende behoud van grootschalige houtopstanden (Zie Bijlage 1.3).

Naast bepalingen uit de Wnb kunnen gebieden ook beschermd zijn onder de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als Provinciaal aangewezen 'Weidevogelleefgebied' of 'Belangrijk weidevogelgebied'.

Hieronder wordt aangegeven welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

5.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op meer dan drie kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, 'De Wilck'. Gezien de grote afstand en de uit te voeren werkzaamheden worden op voorhand geen negatieve gevolgen verwacht van de plannen. Er hoeft geen toetsing uitgevoerd te worden.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN, inclusief de zogenaamde verbindingszones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden (zie Figuur 3). Aangezien het natuurnetwerk geen bepalingen kent ten aanzien van 'externe werking', hoeven de plannen verder niet getoetst te worden aan beschermde waarden binnen dit netwerk.

5.3 Weidevogelgebieden

Het gebied is niet begrensd als een bijzonder te beschermen weidevogelleefgebied of belangrijk weidevogelgebied. Ook de bescherming van gebieden als weidevogelleefgebied is een planologische bescherming die alleen geldt voor ingrepen binnen de gebieden. 'Externe werking' op deze gebieden hoeft niet getoetst te worden.

5.4 Overige relevante wetgeving

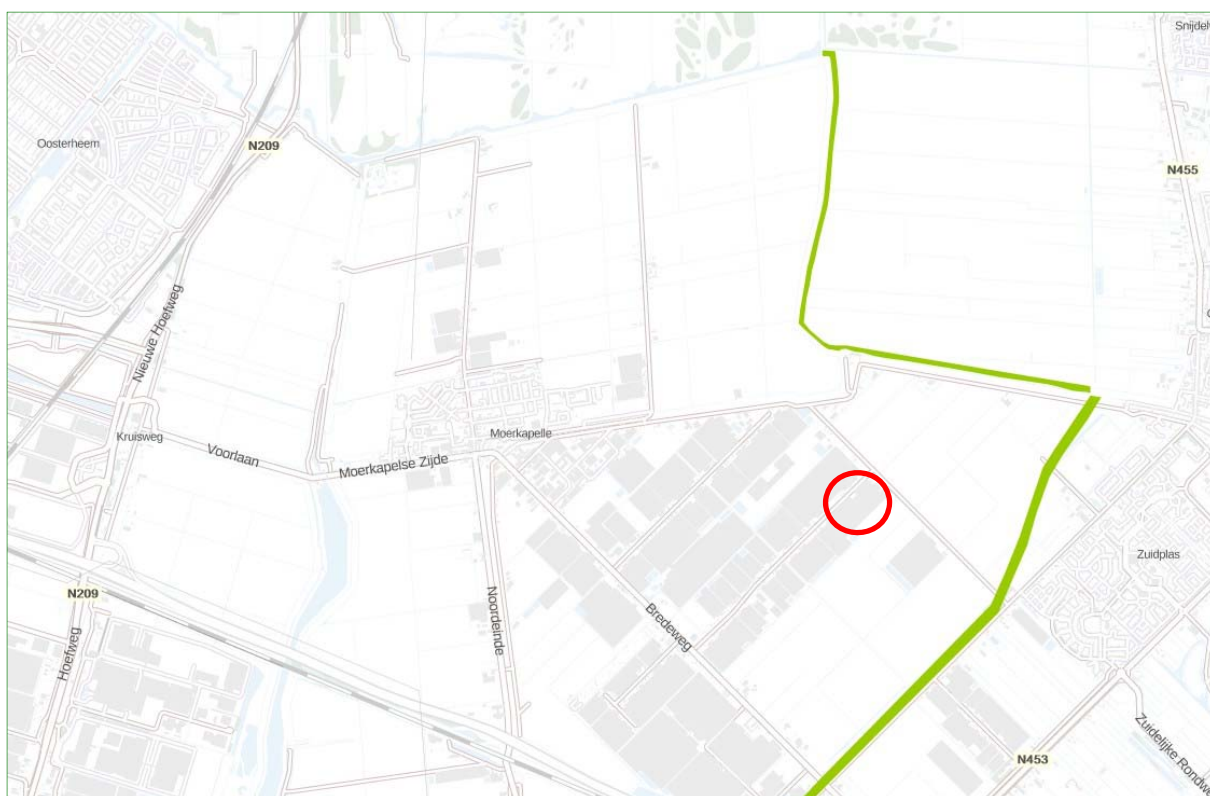
Er is geen overige natuurwetgeving bekend die van invloed kan zijn op de plannen.

5.5 Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden is op voorhand uit te sluiten dat andere natuurwetgeving dan die beschreven in hoofdstuk 3 en 4 aan de orde is bij uitvoering van de plannen.

Figuur 3.

De globale ligging van het plangebied (rood) en het NNN-netwerk (groen).

6 Conclusies

6.1 Beschermde soorten Wnb

- ♣ Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten amfibieën, vogels en vleermuizen.
- ♣ Er worden in het geheel geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten in het (bestemmings-)plandeel waar geen werkzaamheden plaatsvinden.
- ♣ In het plangebied waar ruimtelijke ingrepen plaatsvinden of zijn gerealiseerd, kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- ♣ Er is geen potentie voor verblijvende vleermuizen of jaarrond beschermde broedvogels aanwezig binnen de werksfeer.
- ♣ Voor het mogelijk incidentele terreingebruik van het plangebied binnen de werksfeer door vogels met jaarrond beschermde nesten (Huismus, Buizerd, Ransuil), wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter leefgebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vogels kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- ♣ Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied waar ruimtelijke ingrepen plaatsvinden, wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- ♣ Ondanks dat op dit moment geen Rugstreeppadden aanwezig zijn in het werkterrein, kan de geschiktheid weer snel toenemen door graafwerk, opbrengen van zand of stagnerend regenwater na nieuwe werkzaamheden. Om intrek te voorkomen wordt derhalve geadviseerd het terrein voorafgaand aan werk geheel af te schermen zodanig dat Rugstreeppadden niet op het terrein kunnen komen.

6.2 Overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden is op voorhand uit te sluiten dat andere natuurwetgeving aan de orde is dan die hierboven beschreven in §6.1.

6.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving geldt de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (stenen) kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodembewonende dieren de kans om in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten;
- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan zodanig worden gewerkt dat richting te behouden leefgebied van aanwezig fauna wordt gewerkt en dieren niet ingesloten raken en (meer) kans hebben te vluchten.
- ♣ Bij de bouwwerkzaamheden moet voorkomen worden dat 's nachts met sterke bouwverlichting wordt gewerkt.

7

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BIJ 12, 2017. *Kennisdocument Rugstreeppad Bufo calamita Versie 1.0, juli 2017*. BIJ 12, Leidseveer 21. Utrecht.
- BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem.
- BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika*. Tirion Natuur.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HARTOG, L., 2017. *Abraham Kroesweg te Waddinxveen, toetsing in het kader van de natuurwetgeving*. G&G-advies QS2017-01, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zooddier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000*. – *Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VAN DER KNAAP, F.N.M & R. DE BEER, 2017. *Rugstreeppad Abraham Kroesweg Waddinxveen, Inventarisatie 2017 in het kader van de Wet natuurbescherming*. G&G-rapport 2017-17, Van der Goes en Groot, Alkmaar.

VLEERMUISVAKBERAAD (NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING VZZ EN GEGEVENS AUTORITEIT NATUUR). *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.

8 Bijlagen

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn (HRL) en Vogelrichtlijn (VRL).

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Bijlage 1.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de HRL en soorten genoemd in de VRL.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 3.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 3.
Vrijgestelde soorten per provincie.
Rood=niet vrijgesteld.

Zoogdieren	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH
Aardmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Dwergmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+						
Egel	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hermelijn	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Huisspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ondergrondse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+						
Tweekleurige bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Veldmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Wild zwijn							+					
Woelrat	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bruine kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+						
Meerkikker	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Bijlage 1.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen¹
2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 1.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van (groot) openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ Ontheffing is nodig in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'broedvogels met jaarrond beschermd nesten', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats betrokken als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan.

Kader: Vogelsoorten
met jaarrond
beschermden nesten
en bijbehorende
categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	4	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	2	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	3	1 = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of
Havik	4	verblijfplaats;
Huismus	2	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Kerkuil	3	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Oehoe	3	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Ooievaar	3	bebouwing of biotoop;
Ransuil	4	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Roek	2	broeden en die daarin zeer honkvast zijn
Slechtvalk	3	of afhankelijk van bebouwing;
Sperwer	4	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Steenuil	1	staat zijn een nest te maken.
Wespendief	4	
Zwarte wouw	4	

Voor soorten met jaarrond beschermden nesten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevingscheck' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook soorten met jaarrond beschermden nesten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De

bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschap-pelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

Habitattoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend.

Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten. Het bevoegd gezag geeft een

vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar is.

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000-gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Om de mate van stikstofvervuiling te volgen en te reguleren is de zogenaamde 'Programmatistische Aanpak Stikstof' (PAS) in werking getreden. Boven bepaalde 'drempelwaardes' kan een project vanwege neergeslagen stikstof meldings- of vergunning plichtig zijn.

Bijlage 1.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 1.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

Bijlage 1.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 1.4.3 Houtopstanden

Houtopstanden groter dan 10 are of bomenrijen bestaand uit meer dan 20 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom, zijn beschermd. Men dient vergunning of ontheffing te verkrijgen indien dergelijke houtopstanden moeten worden gekapt of gerooid. In sommige gevallen is een herplantplicht aan de orde.

Figuur 4.
Stappenplan
procedure
ecologisch
onderzoek en
ontheffing

Bijlage 1.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 4 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl